

Omnibusonderzoek
De Alkmaarse Gemeenteraad
2007

Omnibusonderzoek 2007

DE ALKMAARSE GEMEENTERAAD

auteur: Alice Visser

Inhoud

SAMENVATTING, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	4
SAMENVATTING	4
CONCLUSIES.....	5
AANBEVELINGEN (STELLER: GRIFFIE)	6
INLEIDING.....	9
INTERESSE IN DE ALKMAARSE GEMEENTEPOLITIEK.....	11
INLEIDING.....	11
HEEFT U INTERESSE IN DE ALKMAARSE GEMEENTEPOLITIEK?	11
IS UW INTERESSE IN DE ALKMAARSE GEMEENTEPOLITIEK HET AFGELOPEN JAAR VERANDERD?	12
WAARDOOR HEEFT U NU MEER INTERESSE IN DE ALKMAARSE GEMEENTEPOLITIEK?	13
IMAGO ALKMAARSE GEMEENTERAAD	15
HET DUALE SYSTEEM	22
INVLOED UITOEFENEN OP DE BESLUITEN VAN HET GEMEENTEBESTUUR.....	24
BURGERINITIATIEF	25
SPREEKRECHT IN RAADSCOMMISSIES	25
SPREEKRECHT IN GEMEENTERAAD.....	25
PARTICIPATIE.....	26
INSPRAAK.....	26
REFERENDUM	27
DIRECT CONTACT MET EEN WETHOUDER.....	27
DIRECT CONTACT MET EEN RAADSLID OF POLITIEKE PARTIJ IN ALKMAAR	27
DE RUBRIEK 'UIT DE GEMEENTERAAD' IN DE STADSKRANT.....	29
BIJLAGE 1. RESPONS OMNIBUS 2007 NAAR WIJK.....	30
BIJLAGE 2. VRAGENLIJST	31

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

Samenvatting

In opdracht van de Alkmaarse griffie is een aantal vragen over o.a. het imago van de gemeenteraad opgenomen in het omnibusonderzoek van 2007. Het gaat hier om een 1-meting. Deze moet het mogelijk maken te meten of de beoogde doelstellingen zijn gehaald. De nulmeting vond plaats in 2005.

In de meting van 2007 zijn enkele vragen komen te vervallen. Ook zijn er in 2007 nieuwe vragen toegevoegd. Dat betekent dat vergelijking tussen 2005 en 2007 alleen mogelijk is wat betreft de interesse in de gemeentelijke politiek, het imago van de gemeenteraad en het bekend zijn met het duale systeem (dualisme).

Interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek

- 5% van de inwoners van Alkmaar van 18 jaar en ouder heeft *veel* interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek, 51% heeft *enige* interesse en 44% heeft *geen* interesse.
- Ten opzichte van 2005 is de interesse wat afgenomen. Toen toonde 61% (veel of enige) interesse tegen 56% in 2007.
- Alkmaarders in de leeftijdscategorie tussen de 50 en 70 jaar hebben het meest interesse in de gemeentepolitiek
- Inwoners van het Centrum zijn het meest geïnteresseerd in gemeentepolitiek en de inwoners van Overdie, Huiswaard, De Mare en Daalmeer/Koedijk het minst.
- De meerderheid van de Alkmaarders vanaf 18 jaar zegt dat hun interesse in de gemeentepolitiek *niet* is veranderd en 9% zegt er *meer* interesse in te hebben gekregen. Eveneens 9% zegt juist *minder* interesse te hebben en 12% zegt het niet te weten. (*Deze vraag is alleen gesteld in 2007.*)
- Het percentage dat zegt dat de interesse in de gemeentelijke politiek *niet* is veranderd, is in elke leeftijdscategorie ongeveer even hoog.
- Hoe jonger de leeftijdsgroep hoe vaker men zegt het afgelopen jaar *meer* interesse te hebben gekregen in de gemeentepolitiek.
- De meest genoemde reden dat men meer interesse heeft gekregen zijn 'problemen of projecten in de eigen omgeving of wijk' (door 34% genoemd).

Stellingen over het imago van de Alkmaarse gemeenteraad

- Men is het niet zo vaak eens met de *positief* geformuleerde stellingen: "gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn goed op de hoogte van wat er speelt onder de burgers van deze gemeente" (11% eens tegen 26% oneens), "de gemeenteraad betreft burgers voldoende bij de ontwikkeling van het beleid" (12% eens tegen 30% oneens) en "de gemeenteraadsleden van Alkmaar doen hun best zich te informeren over wat er onder de burgers leeft" (15% eens tegen 24% oneens). Dit beeld komt overeen met dat in 2005.
- De *negatief* geformuleerde stelling "gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn alleen maar geïnteresseerd in mijn stem en niet in mijn mening" wordt relatief vaak onderschreven (27% eens tegen 12% oneens)
- Echter met de andere negatief geformuleerde stellingen is men het weer vaker *oneens*, zoals "ik zie geen verschillen tussen de partijen in de Alkmaarse gemeenteraad" (12% eens en 29% oneens) en "ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet" (21% eens en 32% oneens). In 2005 was men het met de laatstgenoemde stelling even vaak eens als oneens.
- Ten opzichte van 2005 reageert men vaker neutraal (niet mee eens, niet mee oneens) op de stellingen en minder vaak met 'weet niet/geen mening'.

Het duale systeem

- Een vijfde van de Alkmaarders vanaf 18 jaar heeft wel eens gehoord van het duale systeem en weet wat het inhoudt. Dat is ongeveer op hetzelfde niveau als in 2005.
- In 2007 heeft 15% weliswaar van het duale systeem gehoord maar weet niet wat het inhoudt. In 2005 was dat percentage hoger, namelijk 20%.
- Al met al zegt men in 2007 vaker dan in 2005 nog nooit van het duale systeem gehoord te hebben (65% tegen 61%).

Invloed uitoefenen op besluiten van het gemeentebestuur

- De meest bekende manier om invloed te kunnen uitoefenen onder Alkmaarders vanaf 18 jaar is het referendum: 55% kent dit middel, gevolgd door 'inspraak' (52%).
- De overige in de vragenlijst genoemde manieren worden door minder dan de helft van de respondenten genoemd, maar scores relatief nog hoog zoals 'burgerinitiatief' (48%), 'spreekrecht in gemeenteraad' (46%), 'spreekrecht in raadscommissies' (45%), 'direct contact met raadslid of politieke partij' (44%), 'participatie' (43%) en 'direct contact met een wethouder' (39%).
- Hoe hoger de leeftijd hoe vaker men de verschillende manieren om invloed uit te oefenen kent, met uitzondering van het referendum. Dit middel is juist weer bekender naarmate men jonger is.

De rubriek 'Uit de gemeenteraad' in de Stadskrant

- Bijna de helft van de Alkmaarders vanaf 18 jaar (46%) zegt rubriek 'Uit de gemeenteraad' *nooit* te lezen, 39% leest deze rubriek 'soms' en 8% 'elke twee weken'. Voor de rest (8%) is deze vraag niet van toepassing omdat men de rubriek niet kent of de Stadskrant nooit krijgt.
- Van de jongste leeftijdsgroep (18-29 jaar) zegt 63% deze rubriek nooit te lezen. 'Slechts' 23% leest de rubriek 'soms' of 'elke twee weken'.
- In de leeftijdscategorie 60-69 jaar zegt men het vaakst deze rubriek ('soms' of 'elke twee weken') te lezen, namelijk 62%. Samen met de leeftijdsgroep van 70 jaar en ouder zeggen zij ook vaker dat zij de rubriek 'elke twee weken' lezen (14% resp. 16% tegen 8% gemiddeld).

Conclusies

De **interesse** in de Alkmaarse gemeentepolitiek is onder de inwoners vanaf 18 jaar sinds 2005 iets afgenomen. Op de vraag of hun interesse is veranderd en waardoor deze is veranderd, antwoordt de meerderheid dat deze niet is veranderd of juist is toegenomen. Het zijn vooral de jongere Alkmaarders (18-29 jaar) die zeggen dat zij er meer interesse in hebben gekregen. Degenen die meer geïnteresseerd zijn geraakt, zijn dat meestal naar aanleiding van problemen of projecten in de eigen omgeving of wijk.

Wat betreft het **imago** lijkt het er op dat de gemeenteraad redelijk zichtbaar is voor de Alkmaarders. Men is het namelijk vaker *oneens* dan *eens* met de stellingen "ik zie geen verschillen tussen de partijen" en "ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet". Dat valt waarschijnlijk ook af te leiden uit het feit dat men ten opzichte van 2005 minder vaak op de diverse stellingen reageert met 'weet/niet geen mening'.

De bekendheid met het **duale systeem** lijkt iets te verminderen: ten opzichte van 2005 zegt men vaker er nooit van gehoord te hebben en als men er van gehoord heeft dan weet men vaker niet wat het inhoudt.

De minst toegepaste manier om **invloed** uit te oefenen op de gemeentepolitiek, het referendum, is onder Alkmaarders het meest bekend (55%). Dit heeft waarschijnlijk te maken met de ophef rond het referendum over de Europese grondwet. Het zijn vooral de jongeren die bekend zijn met deze manier om invloed uit te oefenen. Het zou kunnen betekenen dat dit middel hen ook meer aanspreekt.

Iets minder dan de helft van de Alkmaarders (47%) leest (soms of elke twee weken) de **nieuwsrubriek** over de gemeenteraad in de Stadskrant. Deze rubriek trekt vooral oudere lezers, en dit zijn vaak ook de trouwste lezers. Van de jongere Alkmaarders (18-29 jaar) leest nog geen kwart deze rubriek.

Aanbevelingen (steller: griffie)

Sinds 2005 vormt communicatie een kerntaak binnen de griffie. Op basis van kennis, ervaring en gesprekken met fractievoorzitters, is een communicatiebeleid uitgezet. Ook contacten met andere gemeenten en hun ervaringen hebben hieraan bijgedragen. Het omnibusonderzoek dat in 2005 is gehouden bij wijze van 0-meting, heeft gegevens opgeleverd die het beleid ondersteunden.

In 2007 is het onderzoek herhaald om mede te beoordelen of de communicatie-inspanningen effectief zijn. Ook de resultaten van het omnibusonderzoek 2006 -hierin was een blok vragen over de gemeenteraadsverkiezingen opgenomen – zijn meegenomen in de evaluatie.

De onderzoeksresultaten

Interesse in de gemeentepolitiek

Opvallend is dat de resultaten van 2007 niet wezenlijk verschillen met die van 2005. Het aantal personen dat zeer geïnteresseerd is in de Alkmaarse gemeentepolitiek is gelijk gebleven. De geïnteresseerden zijn relatief vaak mannen en ouderen tussen de 50 en 70 jaar. De meeste uitkomsten van de vragen over het imago van de raad zijn onveranderd. In 2007 is niet gevraagd waar men de politieke informatie vandaan haalt, maar uit de onderzoeken van 2005 en 2006 blijkt dat dit voornamelijk de Alkmaarse Courant, de Stadskrant en de website zijn. In 2007 heeft 47% aangegeven tenminste regelmatig de rubriek UIT DE GEMEENTERAAD in de Stadskrant te lezen.

Helaas is wel te concluderen dat het percentage burgers met *enige* interesse in de gemeentelijke politiek met 4% is afgenomen van 55% naar 51%. Een verklaring hiervoor is niet te vinden in het omnibus. Samen met de 5% die veel interesse heeft in de Alkmaarse politiek, komt het percentage overeen met de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2006 en het percentage dat in 2005 aangaf te gaan stemmen. Het lijkt erop dat het percentage geïnteresseerden in de gemeentepolitiek van rond 55% voor Alkmaar een vast gegeven is.

Imago van de gemeenteraad

Hoewel de verschillen tussen 2005 en 2007 klein zijn, zeggen in 2007 meer mensen dat de raadsleden niet goed op de hoogte zijn van wat er speelt in de samenleving, dat de burgers niet voldoende betrokken worden bij het beleid en dat raadsleden alleen maar geïnteresseerd zijn in hun stem.

Men ziet wel meer verschil tussen de partijen, heeft een betere kijk op welke werkzaamheden de raad verricht en meent dat de raadsleden hun best doen om goed geïnformeerd te worden.

In 2007 zegt men vaker neutraal ergens tegenover te staan dan geen mening te hebben. Neutraal wil zeggen dat men het met bepaalde uitspraken over de gemeenteraad noch eens, noch oneens is. Op zich een positieve ontwikkeling: geen mening duidt in de meeste gevallen op geen kennis, terwijl neutraal impliceert dat men wel op de hoogte is en er ook over nagedacht heeft.

Kennis van het dualisme

Het percentage dat zegt inhoudelijk kennis te hebben van het dualisme is met 1% gestegen naar 20%. Daar staat echter tegenover dat 65% nog nooit van het dualisme gehoord heeft en 15% (dat is 5% minder dan in 2005) heeft er wel van gehoord, maar kent het systeem niet.

Het is overigens mogelijk dat men wel weet hoe de verhoudingen binnen de gemeentelijke politiek liggen, maar dat men dit niet koppelt aan de term dualisme; hiernaar is in het onderzoek niet gevraagd.

Doelgroep

In het algemeen is de interesse in de Alkmaarse politiek afgenomen, echter, 70% geeft aan dat de interesse onveranderd is gebleven. 23% van degenen die meer interesse hebben gekregen in de gemeentelijke politiek, zegt dat het komt door de gemeenteraadsverkiezingen. De belangrijkste interesse-verhogende factor is 'problemen in de directe omgeving'. Ook de Tweede Kamerverkiezingen hebben aan de interesse bijgedragen.

Van degenen die hebben aangegeven dat hun interesse is toegenomen, is het grootste gedeelte jong, onder de 30. Jongeren (vanaf 18 jaar) vormen hiermee een belangrijke doelgroep voor communicatie-inspanningen.

Invloed uitoefenen

De verschillende manieren van invloed hebben op het beleid is relatief goed bekend bij de Alkmaarders. De percentages komen dichtbij het percentage burgers dat minstens enige interesse heeft in de politiek. Referendum wordt het meest (55%) genoemd, maar wellicht komt dit wel vanwege het referendum over de Europese Grondwet. Toch zijn de percentages voor Inspraak (52%) en Burgerinitiatief (48%) ook hoog. En ook Spreekrecht, Participatie en direct contact met een raadslid scoren boven de 40%. Zou het veelvuldig aansnijden van deze onderwerpen in de Stadskrant en het uitgeven van de Stadskrant special 'Gemeentebestuur' dan zo snel al vruchten afwerpen?

Communicatie inspanningen

De belangrijkste **communicatiemiddelen** die sinds 2005 zijn ingezet betreffen UIT DE GEMEENTERAAD in de Stadskrant, de website en de Stadskrant special 'Gemeentebestuur'. De gemeentegids bestond reeds. Deze media zijn er altijd op gericht geweest de burger van basisinformatie te voorzien. In 2006 werd er veel gecommuniceerd rondom de verkiezingen en de introductie van de nieuwe raad. De communicatie in 2007 is vooral gericht op het voortzetten van de informatieverstopping en het opzetten van een samenwerking met scholen.

De algemene **doelstelling** van raadscommunicatie tot op heden is als volgt geformuleerd: de doelgroepen informeren over de werkwijze en de werkzaamheden van de gemeenteraad zodat een duidelijk beeld ontstaat over de lokale politiek. Deze doelstelling zou uiteindelijk moeten bewerkstelligen dat burgers – meer – geïnteresseerd raken in de Alkmaarse politiek en daardoor meer betrokkenheid tonen bij het beleid (door mee te praten), hetgeen de kaderstellende rol van de raad ten goede komt. Deze doelstellingen zijn (nog) niet bereikt; wellicht is hiervoor de periode ook nog te kort.

De primaire **doelgroep** wordt gevormd door de burgers van Alkmaar, waarbij geen onderscheid gemaakt wordt naar sociaal-economische kenmerken. In 2006 is wel specifiekere aandacht geschonken aan jongeren, met name door het houden van scholierensprekken.

Aanbevelingen

Uit het omnibusonderzoek kunnen drie belangrijke communicatiepijlers worden afgeleid:

- 1) Voortzetting van de basisinformatie
- 2) Meer interactieve vormen van communicatie inzetten
- 3) Speciale aandacht voor jongeren

Ad 1)

Voor de **basisinformatievoorziening** vormen de website, de Stadskrant en de gemeentegids – aangevuld met journalistieke artikelen in de Alkmaarse Courant – een prima communicatiemix. Wellicht kan in de nabije toekomst ook RTV Alkmaar ingezet worden en kunnen vergaderingen rechtstreeks worden bekeken via internet. Andere lokale massamediale middelen zijn niet voor handen. De basisinformatievoorziening zal er op z'n minst voor moeten zorgen dat de kennis van de burgers op peil gehouden wordt en dat de informatie bereikbaar is voor als men hier behoefte aan heeft.

Ad 2)

Willen we de kennis, houding en het gedrag van de Alkmaarders beïnvloeden, dan zal naar andere middelen gezocht moeten worden, **meer interactieve, person-to-person vormen van communicatie**. Dit vergt echter meer inspanning en - onvermijdelijk - inzet van raadsleden. Zo kan er wel ook meteen een hoop gewonnen worden voor wat betreft het imago van de gemeenteraad(sleden). Nu weet slechts een klein deel van de stemgerechtigden wat de raad doet en ervaren maar weinig mensen de volksvertegenwoordigende rol (raadsleden weten wat er in samenleving speelt, betrekken burgers bij politiek en laten zich informeren door burgers).

Voorbeelden van interactieve middelen die ingezet kunnen worden:

- Debatten/stadsgesprekken
- Aanwezigheid raadsleden bij buurtcontactavonden

- Gast van de Raad: individueel dan wel in groepen, organisaties, etc.
- Stagedagen raadsleden: o.a. meelopen bij maatschappelijke organisaties, ondernemingen;
- Raadsinformatiemarkt/thema informatiemarkt/open raadsdag (stands, kijkje stadhuis, debatten, etc)

Ad 3)

Voor **jongeren**, een specifieke doelgroep, zal het scholierenspreekuur worden voortgezet en er zijn plannen om zogenaamde wegwijsdagen te organiseren in samenwerking met de vijf Alkmaarse scholen voor voortgezet onderwijs. Hier zal nader op in gegaan worden als de resultaten van het jongerenomnibus bekend zijn. De eerste rechte tellingen worden in december verwacht; de uitwerking zal in mei gereed zijn.

Overig

De gekozen onderzoeksmethodiek geeft geen verklaring voor de resultaten. Hiervoor is een andere manier van enquêteren noodzakelijk, zoals bijvoorbeeld diepte-interviews. Er kan gedacht worden aan het inzetten van een burgerpanel om zo meer achtergrondinformatie te verkrijgen.

Inleiding

De Wet dualisering gemeentebestuur werd op 7 maart 2002 direct na de laatste gemeenteraadsverkiezingen van kracht. De nieuwe wet¹ beoogt door een duidelijker rolverdeling tussen gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders de herkenbaarheid van het lokale bestuur en daarmee ook het politieke karakter ervan te versterken.

Voor het eerst sinds de invoering van het duale systeem in 2002 vormt communicatie een kerntaak binnen de griffie (het orgaan dat de gemeenteraad ambtelijke ondersteuning biedt). Er zijn uiteraard ideeën over de uitvoering van deze taak, maar er is weinig bekend over de kennis, houding en het gedrag van de communicatiedoelgroep (de bevolking) met betrekking tot de lokale politiek.

Doel van de specifieke communicatie rondom de gemeenteraad is om het imago van en de kennis over de (werkzaamheden van) de gemeenteraad waar nodig te verbeteren. Om effecten van deze communicatie-inspanning te kunnen meten, was bij de griffie behoefte aan een onderzoek. In 2005 is toen een nulmeting gehouden met de bedoeling na 2 jaar (in 2007) een 1-meting te houden. Deze moet het mogelijk maken, te meten of de volgende doelstellingen zijn gehaald:

- zorgen dat de bevolking van Alkmaar een duidelijker beeld krijgt van het belang van de gemeenteraad voor het besturen van de stad, en van de werkwijze van de gemeenteraad;
- interesse van de bevolking in de lokale politiek vergroten (draagvlak vergroten);
- zorgen dat bevolking actiever deelneemt aan het politieke proces.

Vraagstelling

De vraagstelling van de 1-meting wijkt voor een groot deel af van de nulmeting in 2005. Zo zijn de vragen over interesse in de landelijke politiek, contacten met een raadslid, bekendheid met het duale systeem, bereidheid om te gaan stemmen bij gemeenteverkiezingen, kennis over de positie van de gemeenteraad en de informatiebronnen die men raadpleegt m.b.t. de gemeenteraad, waaronder ook Radio Alkmaar Lokaal, komen te vervallen.

In 2007 zijn enkele vragen toegevoegd zoals verandering van de interesse in de gemeentepolitiek en de kennis van de manieren waarop men invloed kan uitoefenen op de besluiten van het gemeentebestuur. Ook is in 2007 gevraagd of men wel eens de rubriek 'Uit de gemeenteraad' in de Stadskrant leest. Vergelijkingen tussen 2005 en 2007 zijn alleen mogelijk wat betreft de vragen over de interesse in de gemeentelijke politiek, het imago van de gemeenteraad en de bekendheid met het duale systeem.

- Hoe groot is de interesse van Alkmaarders voor de lokale politiek? *(2005 en 2007)*
- Is de interesse in de gemeentepolitiek het afgelopen jaar veranderd? Indien ja, waardoor is dat gekomen? *(2007)*
- Wat is de mening van Alkmaarders over de gemeenteraad (imago gemeenteraad)? *(2005 en 2007)*
- Is men bekend met het duale systeem (het dualisme) in de gemeentepolitiek? *(2005 en 2007)*
- Kent men de verschillende manieren waarop men invloed kan uitoefenen op de besluiten van het gemeentebestuur? *(2007)*
- Leest men wel eens de rubriek 'Uit de gemeenteraad' in de Stadskrant? *(2007)*

¹ De belangrijkste punten uit de wet dualisering gemeentebestuur zijn:

- De ontvlechting van het wethouderschap en het raadslidmaatschap. Wethouders mogen niet langer tegelijkertijd raadslid zijn. Ook niet-raadsleden kunnen wethouder worden.
- De versterking van de volksvertegenwoordigende en controlerende functie van de raad. De raad krijgt op dit vlak een aantal nieuwe bevoegdheden (bijvoorbeeld een onderzoeksrecht en een recht op ambtelijke bijstand), terwijl bestaande bevoegdheden wettelijk en laagdrempelig worden verankerd (bijvoorbeeld het recht van initiatief en het recht van amendement).
- De invoering van een rekenkamer (of rekenkamerfunctie) en een griffier voor alle gemeenten. De rekenkamer (of de rekenkamerfunctie) en de griffier worden verplicht voor alle gemeenten.

Het onderzoek

De 1-meting ten behoeve van de gemeenteraad is opgenomen in het jaarlijkse omnibusonderzoek, editie 2007, van de afdeling Onderzoek en Statistiek.

Het veldwerk voor dit onderzoek is gehouden in april 2007.

Het omnibusonderzoek is een enquête onder een willekeurige steekproef van inwoners van 18 jaar en ouder in Alkmaar. Een omnibusonderzoek kenmerkt zich door het feit dat er allerlei verschillende onderwerpen in worden opgenomen. De onderwerpen zijn doorgaans vrijwel allemaal afkomstig van gemeentelijke sectoren en afdelingen.

De respons op de Alkmaarse omnibusenquête 2007 bedroeg 76% (zie ook bijlage 1). Dit hoge responspercentage staat garant voor het trekken van zeer betrouwbare conclusies.

Interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek

Inleiding

De resultaten worden besproken aan de hand van achtergrondkenmerken als geslacht, leeftijd, opleidingsniveau², inkomensniveau³, wijk en woonduur.

Heeft u interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek?

jaar

Uit de antwoorden blijkt dat 5% van de respondenten veel interesse heeft in de Alkmaarse gemeentepolitiek, 51% heeft enige interesse en 44% heeft geen interesse. Ten opzichte van 2005 is de interesse wat afgenomen. Toen toonde 61% (veel of enige) interesse tegen 56% in 2007.

Heeft u interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek? naar peiljaar

	2005		2007	
	aantal	%	aantal	%
veel interesse	129	6%	107	5%
enige interesse	1290	55%	1191	51%
geen interesse	913	39%	1013	44%
Totaal	2332	100%	2311	100%

Er zijn verschillen te zien naar kenmerken als geslacht, leeftijd, opleiding, inkomen en de wijk waar uit men afkomstig is. Deze worden hieronder afzonderlijk besproken.

leeftijd

Heeft u interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek? naar leeftijdscategorie

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 jaar en ouder	Totaal
veel interesse	5%	2%	4%	6%	5%	7%	5%
enige interesse	37%	50%	52%	58%	60%	52%	51%
geen interesse	58%	48%	44%	36%	35%	41%	44%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Alkmaarders in de leeftijdscategorieën 50-59 jaar respectievelijk 60-69 jaar hebben het meest interesse in de gemeentepolitiek (64% resp. 65% heeft [*veel of enige*] interesse tegen 56% totaal). In 2005 was de interesse onder deze leeftijdsgroepen groter, namelijk 69% resp. 68%. Naarmate men jonger is, zegt men vaker *geen* interesse te hebben. Dit was in 2005 ook het geval.

geslacht

Vrouwen zeggen vaker dan mannen dat ze *geen* interesse hebben in de Alkmaarse gemeentepolitiek (46% tegen 41%). Dat was in 2005 ook al zo, maar het percentage niet-geïnteresseerden was toen in verhouding lager namelijk 42% (mannen) tegen 35% (vrouwen).

² *laag opleidingsniveau*: geen voltwoide opleiding, lager onderwijs, lager en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, lager beroepsonderwijs; *gemiddeld opleidingsniveau*: hoger algemeen voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs; *hoog opleidingsniveau*: hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs

³ *laag inkomensniveau* (minder dan € 1200 per maand), *gemiddeld netto inkomensniveau* (tussen de € 1200 en € 3050 per maand), *hoog inkomensniveau* (meer dan € 3050 per maand)

opleiding

Hoe hoger het opleidingsniveau hoe vaker men zegt *veel* of *enige* interesse te hebben in de Alkmaarse gemeentepolitiek. Bij de laag opgeleiden scoren beide percentages samen 46%, bij de gemiddeld opgeleiden 58% en bij de hoog opgeleiden 69%. Dit beeld komt overeen met dat in 2005, met dien verstande dat het percentage geïnteresseerden toen hoger lag, namelijk 53% (laag opgeleiden), 61% (gemiddeld opgeleiden) en 73% (hoog opgeleiden).

inkomen

Hoe hoger het inkomensniveau hoe vaker men zegt *veel* of *enige* interesse te hebben in de Alkmaarse gemeentepolitiek. Bij de lage inkomensgroep scoren beide percentages samen 42%, bij de gemiddelde inkomensgroep is dat 59% en bij de hoge inkomensgroep 64%. Dit beeld komt overeen met dat in 2005, met dien verstande dat het percentage geïnteresseerden in de drie inkomensgroepen toen hoger lag.

wijk

Heeft u interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek? naar wijk

	Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum	Totaal
veel interesse	5%	5%	6%	5%	4%	3%	2%	8%	5%
enige interesse	53%	55%	43%	53%	49%	48%	51%	58%	51%
geen interesse	41%	41%	51%	43%	47%	49%	47%	34%	44%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De respondenten in de wijk het Centrum zijn het meest geïnteresseerd in de gemeentepolitiek en de respondenten uit de wijken Overdie, Huiswaard, De Mare en Daalmeer/Koedijk het minst. In 2005 waren er geen significante verschillen naar wijk.

Is uw interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek het afgelopen jaar veranderd?

Deze vraag is alleen gesteld in 2007, een vergelijking met 2005 is dus niet mogelijk.

De meerderheid van de ondervraagden zegt dat hun interesse in de gemeentepolitiek *niet* is veranderd en 9% zegt er *meer* interesse in te hebben gekregen. Eveneens 9% zegt juist *minder* interesse te hebben en 12% zegt het niet te weten.

Is uw interesse in de gemeentepolitiek het afgelopen jaar veranderd?

	aantal	%
nee, niet veranderd	1600	70%
meer interesse	210	9%
minder interesse	206	9%
weet niet	273	12%
Totaal	2289	100%

leeftijd

Het percentage dat zegt dat de interesse in de gemeentelijke politiek *niet* is veranderd, is in elke leeftijdscategorie ongeveer even hoog. Hoe jonger de leeftijdsgroep hoe vaker men zegt het afgelopen jaar *meer* interesse te hebben gekregen in de gemeentepolitiek. In de leeftijdscategorie 60-69 jaar zegt 4% meer interesse te hebben gekregen, in de categorie 50-59 jaar is dat 9%, in de categorie 40-49 jaar 10%, in de categorie 30-39 jaar 12% en in de categorie 18-29 jaar 14%.

Is uw interesse in de gemeentepolitiek het afgelopen jaar veranderd? naar leeftijd

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder
nee, niet veranderd	66%	69%	71%	71%	74%	68%
meer interesse	14%	12%	10%	9%	4%	5%
minder interesse	3%	7%	9%	11%	14%	12%
weet niet	16%	13%	11%	10%	8%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

geslacht

Er zijn geen significante verschillen naar geslacht.

opleiding

Het percentage dat zegt dat de interesse in de gemeentelijke politiek *niet* is veranderd, is bij elk opleidingsniveau ongeveer even hoog. Hoe hoger het opleidingsniveau hoe vaker men zegt het afgelopen jaar *meer* interesse te hebben gekregen in de gemeentepolitiek.

inkomen

Hoe hoger het inkomensniveau, hoe vaker men zegt *meer* interesse te hebben gekregen in de gemeentepolitiek. Respondenten met een gemiddeld en hoog inkomen zeggen vaker dan de lage inkomensgroep dat hun interesse *niet* is veranderd. Laag opgeleiden antwoorden vaker dat zij het niet weten.

wijk

Er zijn geen significante verschillen naar wijk.

Waarvoor heeft u nu meer interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek?

Aan degenen die aangaven nu *meer* interesse te hebben in de Alkmaarse gemeentepolitiek (9% van de ondervraagden), is vervolgens gevraagd waardoor men er nu meer interesse voor heeft gekregen. Men kon meerdere redenen aankruisen.

Waarvoor heeft u nu meer interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek?

	aantal	%
projecten in omgeving	147	34%
gemeenteraadsverkiezingen	98	23%
verkiezingen Tweede Kamer	84	20%
informatie over werk raad	64	15%
verkiezingen Provinciale Staten	39	9%
aandacht gemeentepolitiek op school	12	3%
anders	56	13%
geen reden	117	27%
Totaal	430	143%

Omdat men meerdere antwoorden kon aankruisen, is het totaalpercentage niet gelijk aan 100.

De meest genoemde reden dat men meer interesse heeft gekregen zijn de problemen of projecten in de eigen omgeving of wijk (door 34% genoemd), gevolgd door de gemeenteraadsverkiezingen⁴ (23%) en de verkiezingen van de Tweede kamer⁵ (20%). De reden 'informatie over het werk van de raad (bijvoorbeeld in krant, Stadskrant, huis-aan-huisbladen etc.) wordt door 15% genoemd, 'verkiezingen van de Provinciale Staten' door 9% en 'aandacht die aan gemeentepolitiek is besteed op school of tijdens een cursus o.i.d.' 3%. Verder noemt 13% een andere reden en een 27% geeft aan geen reden te hebben.

geslacht

Er zijn geen significante verschillen naar geslacht.

leeftijd

Hoe ouder de leeftijdsgroep, hoe vaker men de reden 'gemeenteraadsverkiezingen' noemt. Respondenten van 70 jaar en ouder noemen relatief vaak als reden de informatie van de raad in de krant, Stadskrant en huis-aan-huisbladen of zeggen relatief vaak geen speciale reden te hebben. Hoe jonger de leeftijdsgroep hoe vaker men een andere reden noemt dan in de vragenlijst stond vermeld.

opleiding

Respondenten met een laag opleidingsniveau zeggen vaker dan gemiddeld dat zij geen speciale reden hebben waardoor ze meer interesse hebben gekregen in de gemeentepolitiek.

inkomen

Ook degenen met een laag inkomen zeggen vaker dan gemiddeld dat zij geen speciale reden hebben waardoor ze meer interesse hebben gekregen in de gemeentepolitiek.

wijk

Er zijn geen significante verschillen naar wijk.

⁴ De laatste gemeenteraadsverkiezingen zijn gehouden in maart 2006.

⁵ De laatste verkiezingen voor de Tweede Kamer zijn gehouden in november 2006.

Imago Alkmaarse gemeenteraad

De respondenten kregen enkele stellingen over de gemeenteraad voorgelegd. Bij elk van de stellingen moest men aangeven of men het er al of niet mee eens is.

Mate waarin Alkmaarders het eens zijn met 6 stellingen over de gemeenteraad

	eens	neutraal	oneens	geen mening	Totaal	
	%	%	%	%	%	N=
Gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn alleen maar geïnteresseerd in mijn stem en niet in mijn mening.	27%	36%	12%	25%	100%	1289
Gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn goed op de hoogte van wat er speelt onder de burgers van deze gemeente.	11%	33%	26%	30%	100%	2180
Ik zie geen verschillen tussen de partijen in de Alkmaarse gemeenteraad.	12%	30%	29%	29%	100%	2163
De gemeenteraad betreft burgers voldoende bij de ontwikkeling van het beleid.	12%	30%	30%	28%	100%	2168
De gemeenteraadsleden van Alkmaar doen hun best zich te informeren over wat er onder de burgers leeft.	15%	32%	24%	29%	100%	2177
Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet.	21%	30%	32%	17%	100%	2182

negatief geformuleerde stellingen zijn grijs gearceerd

Wat opvalt is dat relatief veel respondenten (gemiddeld een kwart) geen mening hebben over de stellingen. Alleen bij de stelling 'Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet' is dit percentage lager, namelijk 17%. Ook antwoordt men relatief vaak neutraal op de stellingen (niet mee eens, niet mee oneens); dit is gemiddeld zo'n 32%.

Verder komt naar voren dat men het vaker oneens dan eens is met de positief geformuleerde stellingen, zoals 'Gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn goed op de hoogte van wat er speelt onder de burgers van deze gemeente', 'De gemeenteraad betreft burgers voldoende bij de ontwikkeling van het beleid' en 'De gemeenteraadsleden van Alkmaar doen hun best zich te informeren over wat er onder de burgers leeft'.

Bij de negatief geformuleerde stellingen (in de tabel grijs gearceerd) valt op dat men het vaker oneens dan eens is over de stellingen 'Ik zie geen verschillen tussen de partijen in de Alkmaarse gemeenteraad' en 'Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet'. Dat zou kunnen betekenen dat de partijen redelijk zichtbaar zijn voor de Alkmaarse bevolking. Alleen met de stelling "gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn alleen maar geïnteresseerd in mijn stem en niet in mijn mening" is men het vaker eens dan oneens.

Per stelling wordt nader ingegaan op de verschillen naar achtergrondkenmerken.

"De gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn alleen maar geïnteresseerd in mijn stem en niet in mijn mening"

jaar

Gemeenteraad alleen geïnteresseerd in mijn stem niet in mijn mening; naar peiljaar

	2005	2007
(zeer) mee eens	24%	27%
neutraal	30%	36%
(zeer) mee oneens	12%	12%
weet niet/geen mening	33%	25%
Totaal	100%	100%

Met deze stelling is 27% het eens en 12% oneens; 36% is neutraal en 25% heeft er geen mening over. In 2005 antwoordde men vaker met 'weet niet / geen mening', in 2007 antwoordt men vaker neutraal.

geslacht

Er zijn geen significante verschillen naar geslacht.

leeftijd

Gemeenteraad alleen geïnteresseerd in mijn stem niet in mijn mening; naar leeftijd

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	Totaal
(zeer) mee eens	24%	21%	25%	28%	35%	32%	27%
neutraal	37%	35%	38%	36%	33%	33%	36%
(zeer) mee oneens	10%	14%	14%	15%	10%	7%	12%
weet niet/geen mening	30%	30%	23%	21%	22%	29%	25%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In de leeftijdscategorieën tot 40 jaar is rond 23% het eens met deze stelling. In de leeftijdscategorieën vanaf 40 jaar stijgt dat percentage. In de categorie 40 t/m 49 jaar is het 25%, in de categorie 50 t/m 59 jaar 28% en in de categorie 60 t/m 69 jaar 35%. In de categorie 70 jaar en ouder daalt het percentage weer (32%).

opleiding

Respondenten met een gemiddeld of laag opleidingsniveau zijn het vaker dan degenen met een hoog opleidingsniveau, eens met deze stelling. De laag opgeleiden hebben er het vaakst geen mening over (30% tegen 25% gemiddeld).

inkomen

Respondenten met een gemiddeld of laag inkomensniveau zijn het vaker dan degenen met een hoog inkomensniveau, eens met deze stelling. Degenen met een laag inkomensniveau hebben er het vaakst geen mening over (30% tegen 25% gemiddeld).

wijk

Er zijn geen verschillen naar wijk.

"Gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn goed op de hoogte van wat er speelt onder de burgers van deze gemeente"

jaar

Raadsleden zijn goed op de hoogte wat speelt onder burgers

	2005	2007
(zeer) mee eens	11%	11%
neutraal	29%	33%
(zeer) mee oneens	25%	26%
weet niet/geen mening	35%	30%
Totaal	100%	100%

Met deze stelling is 11% het eens, 26% oneens en 33% is neutraal; 30% heeft er geen mening over. In 2005 antwoordde men vaker met 'weet niet / geen mening', in 2007 antwoordt men vaker neutraal.

geslacht

Er zijn geen significante verschillen naar geslacht.

leeftijd

Naar leeftijd zijn er geen significante verschillen.

opleiding

Degenen met een hoog opleidingsniveau reageren het vaakst neutraal op deze stelling, de gemiddeld opgeleiden zijn het vaakst met de stelling oneens en de laag opgeleiden hebben er het vaakst geen mening over.

inkomen

Naar inkomen zijn er geen verschillen.

wijk

Naar wijk zijn er geen verschillen.

"Ik zie geen verschillen tussen de partijen in de Alkmaarse gemeenteraad"

jaar

Ik zie geen verschillen tussen de partijen; naar peiljaar

	2005	2007
(zeer) mee eens	13%	12%
neutraal	26%	30%
(zeer) mee oneens	26%	29%
weet niet/geen mening	35%	29%
Totaal	100%	100%

Met deze stelling is 12% het eens en 29% oneens; 30% is neutraal en 29% heeft er geen mening over. In 2005 antwoordde men vaker met 'weet niet / geen mening', in 2007 antwoordt men vaker neutraal.

geslacht

Er zijn geen significante verschillen naar geslacht.

leeftijd

Ik zie geen verschillen tussen de partijen; naar leeftijd

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	Totaal
(zeer) mee eens	8%	10%	11%	10%	16%	21%	12%
neutraal	29%	28%	31%	32%	29%	32%	30%
(zeer) mee oneens	25%	27%	33%	35%	30%	18%	29%
weet niet/geen mening	38%	35%	25%	23%	26%	29%	29%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Respondenten in de leeftijdscategorie van 70 jaar en ouder zijn het 't vaakst eens met deze stelling (21% tegen 12% gemiddeld). Respondenten tussen de 40 en 60 jaar zijn het relatief vaak met de stelling oneens (tussen de 33% en 35% tegen 29% gemiddeld). De jongste leeftijdsgroepen (18-29 jaar) heeft er het vaakst geen mening over (38% tegen 29% gemiddeld).

opleiding

Hoe hoger het opleidingsniveau hoe vaker men het oneens is met deze stelling. Van de laag opgeleiden is dat 19%, van de gemiddeld opgeleiden is dat 29% en van de hoog opgeleiden is dat 42%. De laag opgeleiden hebben er het vaakst geen mening over.

inkomen

Hoe hoger het inkomensniveau, hoe vaker men het oneens is met deze stelling. Bij de lage inkomensgroep is dat 18%, bij de groep met een gemiddeld inkomen is dat 29% en bij de hoge inkomensgroep 40%. De groep met een laag inkomensniveau heeft er het vaakst geen mening over.

wijk

Er zijn geen significante verschillen naar wijk.

“De gemeenteraad betreft burgers voldoende bij de ontwikkeling van het beleid”

jaar

De raad betreft burgers voldoende bij de ontwikkeling van het beleid; naar peiljaar

	2005	2007
(zeer) mee eens	12%	12%
neutraal	25%	30%
(zeer) mee oneens	30%	30%
weet niet/geen mening	32%	28%
Totaal	100%	100%

Met deze stelling is 12% het eens en 30% oneens, 30% is neutraal en 28% heeft er geen mening over. In 2005 was eveneens 12% het met deze stelling eens. Men reageerde toen echter vaker met 'weet niet/geen mening'. In 2007 reageert men vaker neutraal.

geslacht

Mannen zijn het vaker oneens met deze stelling (34% tegen 27%), vrouwen hebben er vaker geen mening over (31% tegen 24%).

leeftijd

De raad betreft burgers voldoende bij de ontwikkeling van het beleid; naar leeftijd

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	Totaal
(zeer) mee eens	11%	9%	14%	11%	13%	14%	12%
neutraal	29%	31%	31%	32%	33%	25%	30%
(zeer) mee oneens	27%	25%	30%	34%	32%	34%	30%
weet niet/geen mening	34%	34%	24%	23%	23%	28%	28%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

In de leeftijdscategorie tot 40 jaar heeft men er het vaakst geen mening over (34% tegen 28% gemiddeld).

opleiding

Respondenten met een hoog opleidingsniveau reageren het vaakst neutraal (34% tegen 30% gemiddeld), respondenten met een laag opleidingsniveau hebben er het vaakst geen mening over (32% tegen 28% gemiddeld).

Inkomen

De hoogste inkomensgroep reageert het vaakst neutraal (37% tegen 30%), de laagste inkomensgroep antwoordt vaak met weet niet/geen mening (34% tegen 28%).

wijk

Er zijn geen significante verschillen naar wijk.

“De gemeenteraadsleden van Alkmaar doen hun best zich te informeren over wat er onder de burgers leeft”

jaar

De raadsleden doen hun best zich te informeren wat er leeft; naar peiljaar

	2005	2007
(zeer) mee eens	15%	15%
neutraal	28%	32%
(zeer) mee oneens	24%	24%
weet niet/geen mening	34%	29%
Totaal	100%	100%

Evenals in 2005 is 15% het met deze stelling eens en 24% is het er mee oneens. In 2007 reageert men vaker neutraal (32% tegen 28% in 2005) en antwoordt men minder vaak met 'weet/niet geen mening' (29% tegen 34% in 2005).

geslacht

Mannen zijn het vaker met deze stelling oneens (26% tegen 22%), vrouwen hebben er vaker geen mening over (32% tegen 26%).

leeftijd

De raadsleden doen hun best zich te informeren wat er leeft; naar leeftijd

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	totaal
(zeer) mee eens	14%	13%	14%	14%	19%	20%	15%
neutraal	31%	31%	35%	35%	29%	27%	32%
(zeer) mee oneens	21%	21%	24%	27%	26%	24%	24%
weet niet/geen mening	34%	35%	27%	24%	26%	29%	29%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De twee oudste leeftijdsgroepen zijn het vaakst met deze stelling eens is (19%-20% tegen 15% gemiddeld). In de leeftijdscategorie 18-40 jaar heeft men er relatief vaak geen mening over (34%-35% tegen 29% gemiddeld).

opleiding

Ten opzichte van lager en gemiddeld opgeleiden zijn hoog opgeleiden het vaker eens met deze stelling of reageren vaker neutraal, de laag opgeleiden reageren vaker met 'weet niet/ geen mening'.

inkomen

Er zijn geen significante verschillen naar inkomen.

wijk

Er zijn geen significante verschillen naar wijk.

"Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet"

jaar

Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet; naar peiljaar

	2005	2007
(zeer) mee eens	24%	20%
neutraal	28%	30%
(zeer) mee oneens	27%	33%
weet niet/geen mening	21%	17%
Totaal	100%	100%

In 2007 is 33% het met deze stelling oneens; dat is vaker dan in 2005, toen was 27% het met de stelling oneens. Ook antwoordt men in 2007 minder vaak met 'weet niet/geen mening' (17% tegen 21% in 2005).

geslacht

Mannen zijn het vaker met deze stelling oneens (38% tegen 29%), vrouwen hebben er vaker geen mening over (21% tegen 13%).

leeftijd

Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet; naar leeftijd

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	Totaal
(zeer) mee eens	33%	24%	17%	15%	15%	18%	20%
neutraal	25%	28%	33%	29%	30%	33%	30%
(zeer) mee oneens	28%	32%	36%	39%	34%	23%	33%
weet niet/geen mening	14%	16%	14%	18%	21%	25%	17%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Het is vooral de jongste leeftijdsgroep (18-29 jaar) die het met deze stelling eens is (33% tegen 20% gemiddeld). Respondenten in de leeftijdscategorie 40-60 jaar zijn het er relatief vaak oneens met deze stelling (tussen de 36% en 39% tegen 33% gemiddeld). Respondenten vanaf 60 jaar hebben er relatief vaak geen mening over (tussen de 21% en 25% tegen 17% gemiddeld).

opleiding

Hoe hoger het opleidingsniveau hoe vaker men het met deze stelling oneens is. Van de laag opgeleiden is dat 21%, van de gemiddeld opgeleiden 32% en van de hoog opgeleiden 49% (gemiddeld is het 33%). De laag opgeleiden hebben er het vaakst geen mening over (27% tegen 17% gemiddeld).

inkomen

Hoe hoger het inkomensniveau hoe vaker men het met deze stelling oneens is. Van de respondenten met een laag inkomensniveau is dat 23%, van degenen met een gemiddeld inkomen 33% en van degenen met een hoog inkomen 43% (gemiddeld is het 33%). Respondenten met een laag inkomen hebben er het vaakst geen mening over (26% tegen 17% gemiddeld).

wijk

Er zijn significante verschillen naar wijk (zie volgende tabel).

Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet; naar wijk

	Zuid	Oudorp	Overdie	West	Huiswrd	De Mare	Dlmr/Kdk	Centrum	Totaal
(zeer) mee eens	17%	20%	24%	18%	27%	23%	22%	19%	21%
neutraal	33%	27%	26%	27%	28%	35%	24%	33%	29%
(zeer) mee oneens	35%	38%	28%	37%	29%	25%	35%	37%	33%
weet niet/geen mening	15%	15%	22%	18%	16%	17%	19%	12%	17%

Inwoners van de wijk Huiswaard zijn het relatief vaak eens met deze stelling (27% tegen 21% gemiddeld). Inwoners van De Mare reageren het vaakst neutraal (35% tegen 29% gemiddeld) en inwoners uit de wijk Overdie hebben er het vaakst geen mening over (22% tegen 17% gemiddeld).

Het duale systeem

Sinds 2002 werkt de gemeenteraad in Alkmaar volgens het duale systeem. De vraag is of men wel eens van het duale systeem (of dualisme) in de gemeentepolitiek gehoord heeft. Deze vraag is ook in 2005 aan de bewoners van Alkmaar voorgelegd.

jaar

Heeft u wel eens gehoord van het duale systeem? naar peiljaar

	2005	2007
ja, en weet wat het inhoudt	19%	20%
ja, maar weet niet wat het inhoudt	20%	15%
nee	61%	65%
Total	100%	100%

Een vijfde van de ondervraagden heeft wel eens gehoord van het duale systeem en weet wat het inhoudt. Dat is ongeveer op hetzelfde niveau als in 2005. In 2007 heeft 15% weliswaar van het duale systeem gehoord maar weet niet wat het inhoudt. In 2005 was dat percentage hoger, namelijk 20%. Al met al zegt men in 2007 vaker dan in 2005 nog nooit van het duale systeem gehoord te hebben (65% tegen 61%).

geslacht

Mannen zeggen vaker dan vrouwen dat zij van het duale systeem gehoord hebben en weten wat het inhoudt (26% tegen 15%).

leeftijd

Tot aan de leeftijdscategorie van 60 jaar en ouder stijgt het percentage ondervraagden dat van het duale systeem gehoord heeft en ook weet wat het inhoudt (van 15% in de categorie 18-29 jaar tot 26% in de categorie 50-59 jaar). Daarna daalt het percentage; in de categorie 60-69 jaar is dat 23% en in de categorie 70 jaar en ouder 13%.

Heeft u wel eens gehoord van het duale systeem? naar leeftijd

	18-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	60-69 jaar	70 en ouder	Totaal
ja, en weet wat het inhoudt	15%	18%	21%	26%	23%	13%	20%
ja, maar weet niet wat het inhoudt	16%	17%	18%	18%	17%	17%	17%
nee	69%	65%	61%	56%	60%	70%	63%

opleiding

Hoe hoger het opleidingsniveau hoe vaker men zegt van het duale systeem gehoord te hebben en ook te weten wat het inhoudt. Van de laag opgeleiden is het 9%, van de gemiddeld opgeleiden 19% en van de hoog opgeleiden 38%.

inkomen

Hoe hoger het inkomensniveau hoe vaker men zegt van het duale systeem gehoord te hebben en te weten wat het inhoudt. Van degenen met een laag inkomen is dat 11%, van degenen met een gemiddeld inkomen 18% en van degenen met een hoog inkomen 35%.

wijk

Er zijn geen significante verschillen naar wijk.

Invloed uitoefenen op de besluiten van het gemeentebestuur

Vervolgens is aan de respondenten gevraagd welke manieren zij kennen om invloed te kunnen uitoefenen op de besluiten van het gemeentebestuur. Deze vraag is in 2007 voor het eerst in de vragenlijst opgenomen.

In de vragenlijst zijn een aantal manieren vermeld (in andere volgorde dan in de onderstaande tabel). Bij elke manier kon men aankruisen of men deze al of niet kent.

Kent een van de volgende manieren waarop invloed uitgeoefend kan worden op gemeentebestuur

	% ja	N=
referendum	55%	2092
inspraak <i>na de participatiefase kunnen betrokkenen hun mening of bezwaar over gemeentelijke plannen nog éénmaal schriftelijk kenbaar maken</i>	52%	2102
burgerinitiatief <i>hierbij hebben Alkmaarders de mogelijkheid zélf iets bij de Alkmaarse politiek aan te kaarten</i>	48%	2136
spreekrecht in gemeenteraad <i>burgers kunnen in de gemeenteraadsvergadering hun zegje doen over onderwerpen die daar worden behandeld</i>	46%	2106
spreekrecht in raadscommissies <i>burgers kunnen in een raadscommissievergadering hun zegje doen over onderwerpen die op de agenda staan óf tot het werkteerrein van de raadscommissie behoren</i>	45%	2121
direct contact met een raadslid of politieke partij in Alkmaar	44%	2115
participatie <i>hierbij kunnen burgers, organisaties en bedrijven in een vroeg stadium betrokken worden bij de voorbereiding, bepaling, uitvoering of evaluatie van gemeentelijk beleid</i>	43%	2116
direct contact met een wethouder	39%	2114

De meest bekende manier om invloed te kunnen uitoefenen is het referendum: 55% van de ondervraagden kent dit middel, gevolgd door 'inspraak' (52%). De overige in de vragenlijst genoemde manieren worden door minder dan de helft van de respondenten genoemd, maar scoren relatief nog hoog zoals 'burgerinitiatief' (48%), 'spreekrecht in gemeenteraad' (46%), 'spreekrecht in raadscommissies' (45%), 'direct contact met raadslid of politieke partij' (44%), 'participatie' (43%) en 'direct contact met een wethouder' (39%).

Per manier is nagegaan of er verschillen zijn naar geslacht, leeftijd, opleiding, inkomen en wijk. Indien er verschillen zijn, dan worden deze hieronder besproken.

Burgerinitiatief

Hierbij hebben Alkmaarders de mogelijkheid zélf iets bij de Alkmaarse politiek aan te kaarten

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat het burgerinitiatief kent. Van de laag opgeleiden is dat 37%, van de gemiddeld opgeleiden 50% en van de hoog opgeleiden 62%.

inkomen

Hoe hoger het inkomensniveau hoe hoger het percentage dat het burgerinitiatief kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 39%, van degenen met een gemiddeld inkomen 50% en van degenen met een hoog inkomen 55%.

Spreekrecht in raadscommissies

burgers kunnen in een raadscommissievergadering hun zegje doen over onderwerpen die op de agenda staan óf tot het werkterrein van de raadscommissie behoren

leeftijd

Het spreekrecht in de raadscommissies is vooral bekend bij de leeftijdscategorie 40 tot 70 jaar. De helft van deze groep is bekend met deze manier. De jongste groep (18-29 jaar) is in verhouding het minst bekend met dit spreekrecht (34%).

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat het spreekrecht in raadscommissies kent. Van de laag opgeleiden is dat 33%, van de gemiddeld opgeleiden 47% en van de hoog opgeleiden 58%.

inkomen

Hoe hoger het inkomensniveau hoe hoger het percentage dat het spreekrecht in raadscommissies kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 35%, van degenen met een gemiddeld inkomen 46% en van degenen met een hoog inkomen 50%.

wijk

Het spreekrecht in raadscommissies is vooral bekend in de wijk Centrum (54%) en het minst in Overdie (33%).

Spreekrecht in gemeenteraad

burgers kunnen in de gemeenteraadsvergadering hun zegje doen over onderwerpen die daar worden behandeld

leeftijd

Het spreekrecht in de gemeenteraad is eveneens vooral bekend bij de leeftijdscategorie 40 tot 70 jaar. De helft van deze groep is bekend met deze manier. De jongste groep (18-29 jaar) is in verhouding het minst bekend met dit spreekrecht (34%).

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat het spreekrecht in raadscommissies kent. Van de laag opgeleiden is dat 34%, van de gemiddeld opgeleiden 50% en van de hoog opgeleiden 58%.

inkomen

Hoe hoger het inkomen hoe hoger het percentage dat het spreekrecht in raadscommissies kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 37%, van degenen met een gemiddeld inkomen 47% en van degenen met een hoog inkomen 50%.

Participatie

hierbij kunnen burgers, organisaties en bedrijven in een vroeg stadium betrokken worden bij de voorbereiding, bepaling, uitvoering of evaluatie van gemeentelijk beleid

leeftijd

Hoe hoger de leeftijdscategorie (tot 70 jaar) hoe hoger het percentage dat bekend is met participatie in de gemeentepolitiek. In de leeftijdscategorie 18-29 jaar is dat 37%, in de categorie 30-39 jaar 39%, in de categorie 40-49 jaar 46%, in de categorie 50-59 jaar 48% en in de categorie 60-69 jaar eveneens 48%. Van de 70-jarigen en ouder is weer een lager percentage bekend met participatie, namelijk 37%.

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat het politieke begrip participatie kent. Van de laag opgeleiden is dat 33%, van de gemiddeld opgeleiden 42% en van de hoog opgeleiden 59%.

inkomen

Hoe hoger het inkomen hoe hoger het percentage dat het begrip participatie kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 33%, van degenen met een gemiddeld inkomen 44% en van degenen met een hoog inkomen 50%.

Inspraak

na de participatiefase kunnen betrokkenen hun mening of bezwaar over gemeentelijke plannen nog éénmaal schriftelijk kenbaar maken

leeftijd

Het is de jongste leeftijdsgroep (18-29 jaar) en de oudste leeftijdsgroep (70 jaar en ouder) die in verhouding het minst bekend zijn met het begrip inspraak zoals omschreven in de vragenlijst, namelijk 46% respectievelijk 42%. Van de overige leeftijdsgroepen is tussen de 53% en 57% bekend met deze manier van invloed uitoefenen.

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat deze omschrijving van het begrip inspraak kent. Van de laag opgeleiden is dat 38%, van de gemiddeld opgeleiden 54% en van de hoog opgeleiden 68%.

inkomen

Hoe hoger het inkomen hoe hoger het percentage dat deze omschrijving van inspraak kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 38%, van degenen met een gemiddeld inkomen 54% en van degenen met een hoog inkomen 61%.

wijk

Het begrip inspraak zoals omschreven in de vragenlijst, is het meest bekend bij de bewoners van de wijk Centrum (60%), gevolgd door Zuid (56%), Oudorp (55%), Daalmeer/Koedijk (54%), Huiswaard (53%) en De Mare (49%). Deze manier van invloed uitoefenen is het minst bekend bij de bewoners van Overdie (37%).

Referendum

leeftijd

In tegenstelling tot de vorige genoemde manieren om invloed uit te oefenen, is het referendum vaker bekend naarmate de leeftijd *lager* is. In de leeftijdscategorie 70 jaar en ouder is dat 35%, in de categorie 60-69 jaar 48%, in de categorie 50-59 jaar 55%, in de categorie 40-49 jaar 58%, in de categorie 30-39 jaar 62% en in de categorie 18-29 jaar 64%.

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat het begrip referendum kent. Van de laag opgeleiden is dat 40%, van de gemiddeld opgeleiden 56% en van de hoog opgeleiden 74%.

inkomen

Hoe hoger het inkomen, hoe hoger het percentage dat het begrip referendum kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 41%, van degenen met een gemiddeld inkomen 57% en van degenen met een hoog inkomen 66%.

Direct contact met een wethouder

geslacht

Mannen zijn vaker dan vrouwen op de hoogte van het feit dat direct contact met de wethouder een manier is om invloed uit te oefenen (43% tegen 36%).

leeftijd

Hoe hoger de leeftijdscategorie (tot 70 jaar) hoe hoger het percentage dat bekend is met de manier 'direct contact met wethouder'. In de leeftijdscategorie 18-29 jaar is dat 28%, in de categorie 30-39 jaar 35%, in de categorie 40-49 jaar 42%, in de categorie 50-59 jaar 44% en in de categorie 60-69 jaar 47%. Van de 70-jarigen en ouder is weer een lager percentage hier mee bekend, namelijk 37%.

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat de manier van 'direct contact met wethouder' kent. Van de laag opgeleiden is dat 27%, van de gemiddeld opgeleiden 37% en van de hoog opgeleiden 58%.

inkomen

Hoe hoger het inkomen, hoe hoger het percentage dat de manier van 'direct contact met wethouder' kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 27%, van degenen met een gemiddeld inkomen 39% en van degenen met een hoog inkomen 45%.

Direct contact met een raadslid of politieke partij in Alkmaar

geslacht

Mannen zijn vaker dan vrouwen op de hoogte van het feit dat direct contact met een raadslid of politieke partij een manier is om invloed uit te oefenen (48% tegen 40%).

leeftijd

Hoe hoger de leeftijdscategorie (tot 70 jaar) hoe hoger het percentage dat bekend is met de manier 'direct contact met raadslid of politieke partij'. In de leeftijdscategorie 18-29 jaar is dat 31%, in de categorie 30-39 jaar 41%, in de categorie 40-49 jaar 46%, in de categorie 50-59 jaar 51% en in de

categorie 60-69 jaar eveneens 51%. Van de 70-jarigen en ouder is weer een lager percentage hier mee bekend, namelijk 41%.

opleiding

Hoe hoger de opleiding, hoe hoger het percentage dat de manier van 'direct contact met raadslid of politieke partij' kent. Van de laag opgeleiden is dat 28%, van de gemiddeld opgeleiden 43% en van de hoog opgeleiden 66%.

inkomen

Hoe hoger het inkomen, hoe hoger het percentage dat de manier van 'direct contact met raadslid of politieke partij' kent. Van degenen met een laag inkomen is dat 30%, van degenen met een gemiddeld inkomen 45% en van degenen met een hoog inkomen 49%.

De rubriek 'Uit de gemeenteraad' in de Stadskrant

Tot slot is aan de respondenten gevraagd of men de rubriek 'Uit de gemeenteraad' in de Stadskrant wel eens leest. Deze vraag is voor het eerst in 2007 gesteld.

Leest u de rubriek 'Uit de gemeenteraad'?

	aantal	%
n.v.t.*	177	8%
ja, elke twee weken	175	8%
ja, soms	868	39%
nee, nooit	1023	46%
Total	2243	100%

*Ken de rubriek niet, krijg de Stadskrant nooit

Bijna de helft van de ondervraagden (46%) zegt deze rubriek nooit te lezen, 39% leest deze rubriek 'soms' en 8% 'elke twee weken'. Voor de rest (8%) is deze vraag niet van toepassing omdat men de rubriek niet kent of de Stadskrant nooit krijgt.

geslacht

Vrouwen zeggen vaker dan mannen dat zij deze rubriek nooit lezen (49% tegen 42%).

leeftijd

Van de jongste leeftijdsgroep (18-29 jaar) zegt 63% deze rubriek nooit te lezen. 'Slechts' 23% leest de rubriek 'soms' of 'elke twee weken'. In de leeftijdscategorie 60-69 jaar zegt men het vaakst deze rubriek ('soms' of 'elke twee weken') te lezen, namelijk 62%. Samen met de leeftijdsgroep van 70 jaar en ouder zeggen zij ook vaker dat zij de rubriek 'elke twee weken' lezen (14% resp. 16% tegen 8% gemiddeld).

opleiding

Hoe lager de opleiding, hoe hoger het percentage dat deze rubriek nooit zegt te lezen. Van de hoog opgeleiden is dat 41%, van de gemiddeld opgeleiden 45% en van de laag opgeleiden 49%.

inkomen

Degenen met een laag inkomensniveau zeggen in verhouding vaker deze rubriek nooit te lezen (54% tegen 43% van de gemiddeld en hoog opgeleiden).

wijk

Naar wijk zijn er geen significante verschillen.

Bijlage 1. Respons Omnibus 2007 naar wijk

	respons in %
Wijk Zuid	82%
Wijk Oudorp	78%
Wijk Overdie	63%
Wijk West	76%
Wijk Huiswaard	81%
Wijk De Mare	78%
Wijk Daalmeer/Koedijk	87%
Wijk Centrum	64%
Gemeente Alkmaar	76%

Bijlage 2. Vragenlijst**De Alkmaarse gemeentepolitiek****1. Heeft u interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek?**

- veel interesse
 enige interesse
 geen interesse

2. Is uw interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek het afgelopen jaar veranderd?

- nee, mijn interesse is niet veranderd → *ga door naar vraag 4*
 ik heb nu **meer** interesse
 ik heb nu **minder** interesse → *ga door naar vraag 4*
 weet niet → *ga door naar vraag 4*

3. Waardoor heeft u nu meer interesse in de Alkmaarse gemeentepolitiek?

U mag meer dan 1 hokje aankruisen

door:

- gemeenteraadsverkiezingen
 verkiezingen Tweede Kamer
 verkiezingen Provinciale Staten
 projecten/problemen in mijn omgeving/wijk
 informatie over het werk van de raad (*in krant, Stadskrant, huis-aan-huisblad etc.*)
 aandacht die aan gemeentepolitiek is besteed op school of tijdens een cursus o.i.d.
 anders, namelijk →

- geen speciale reden/weet niet

Hieronder volgen enkele uitspraken over de gemeenteraad. Wilt u voor elke uitspraak aangeven of u het er mee eens of oneens bent?

	<i>zeer mee eens</i>	<i>mee eens</i>	<i>neutraal</i>	<i>mee oneens</i>	<i>zeer mee oneens</i>	<i>weet niet/ geen mening</i>
4. Gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn alleen maar geïnteresseerd in mijn stem en niet in mijn mening.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Gemeenteraadsleden in Alkmaar zijn goed op de hoogte van wat er speelt onder de burgers van deze gemeente.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ik zie geen verschillen tussen de partijen in de Alkmaarse gemeenteraad.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. De gemeenteraad betreft burgers voldoende bij de ontwikkeling van het beleid.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. De gemeenteraadsleden van Alkmaar doen hun best zich te informeren over wat er onder de burgers leeft.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ik heb geen idee wat de gemeenteraad doet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. Sinds 2002 werkt de gemeenteraad in Alkmaar volgens het duale systeem. Heeft u wel eens gehoord van het duale systeem (of dualisme) in de gemeentepolitiek?

- ja, en ik weet (ongeveer) wat het inhoudt
 ja, maar ik weet niet wat het inhoudt
 nee

11. Inwoners van Alkmaar kunnen op verschillende manieren invloed uitoefenen op de besluiten van het gemeentebestuur. Kent u de volgende manieren?

	ja	nee
burgerinitiatief <i>hierbij hebben Alkmaarders de mogelijkheid zélf iets bij de Alkmaarse politiek aan te kaarten</i>	☐	☐
spreekrecht in raadscommissies <i>burgers kunnen in een raadscommissievergadering hun zegje doen over onderwerpen die op de agenda staan óf tot het werkterrein van de raadscommissie behoren</i>	☐	☐
spreekrecht in gemeenteraad <i>burgers kunnen in de gemeenteraadsvergadering hun zegje doen over onderwerpen die daar worden behandeld</i>	☐	☐
participatie <i>hierbij kunnen burgers, organisaties en bedrijven in een vroeg stadium betrokken worden bij de voorbereiding, bepaling, uitvoering of evaluatie van gemeentelijk beleid</i>	☐	☐
inspraak <i>na de participatie-fase kunnen betrokkenen hun mening of bezwaar over gemeentelijke plannen nog éénmaal schriftelijk kenbaar maken</i>	☐	☐
referendum	☐	☐
direct contact met een wethouder	☐	☐
direct contact met een raadslid of politieke partij in Alkmaar	☐	☐

12. Leest u de rubriek 'Uit de gemeenteraad' in de Stadskrant?

- n.v.t., ken de rubriek niet/krijg de Stadskrant nooit
- ja, elke twee weken
- ja, soms
- nee, nooit